

Helvíkovický

ZPRAVODAJ

ročník XIV.

Foto: Eva Chejnovská

DVOUMĚSÍČNÍK OBCE HELVÍKOVICE

Číslo 2/2013

OBECNÍ ÚŘAD

Dne 11.2.2013 se konalo 18. řádné veřejné zasedání zastupitelstva obce Helvíkovice. Zastupitelstvo obce mimo jiné projednalo a schválilo:

1. Hospodaření MŠ za rok 2012. Hospodářský výsledek – zisk ve výši 32 112,68 Kč bude převeden do rezervního fondu MŠ.

2. Účetní závěrku obce k 31.12.2012 a inventarizaci majetku za rok 2012.

3. Dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo s KVIS Pardubice a.s. – prodloužení lhůty k dokončení stavebních prací na stavbě Kanalizace Helvíkovice do 30.9.2013 na žádost obce.

4. Dohodu o odborné pomoci s Městskou knihovnou v Žamberku na rok 2013. V obecní knihovně v Helvíkovicích je čtenářům k dispozici velké množství nových knih, které jsou na základě této dohody zapůjčeny ze Žamberka.

5. Smlouvu o společném postupu k zabezpečení realizace veřejné zakázky „Nákup elektriny na Českomoravské komoditní burze Kladno“ pro sružení obcí Orlicko na rok 2014. Obec se zapojila do společného projektu většiny členských obcí, záměrem je výrazné snížení nákladů na elektřinu u všech odběrných míst obce.

6. Na základě provedeného poptávkového řízení byla vybrána firma DABONA s.r.o. Rychnov nad Kněžnou na zajištění projektu „Zateplení objektu a rekonstrukce vytápění Obecního úřadu v Helvíkovicích“. Firma zajistí projektovou dokumentaci, energetický audit a další podklady potřebné pro zpracování žádosti o dotaci na tento projekt. Realizace by měla probíhat v roce 2014.

7. Obnovu lesního pozemku par.č. 239 v k.ú. Helvíkovice v majetku obce. Jedná se o pozemek nad řekou za aut. zastávkou u mostu, obnova byla určena revírníkem vzhledem ke stáří lesa.

8. Změnu sazby od 1.3.2013 na dvojnásobek za inzerci v Helvíkovickém zpravodaji pro fyzické a právnické osoby, které nemají sídlo v obci.

9. Sjednání mandátní smlouvy s Živnostenskou pojišťovací a.s. k zajištění řízení a vedení veškerého pojistného zájmu obce.

10. Zastupitelstvo obce zrušilo všechna svoje usnesení ve věci zřízení věcného břemene na po-

zemku par.č. 44/1 v k.ú. Helvíkovice ve prospěch p. Jar.Matyášové.

11. Obci byla doručena výpověď smlouvy s TS Žamberk s.r.o. o poskytování služeb v psím útulku k 30.4.2013. Nadále budou psi umístěni na žádost obce v útulku v Žamberku, ale za výrazně vyšší poplatky na náklady obce.

12. Zastupitelstvo vzalo na vědomí termín konání mistrovství republiky dogfrisbee na fotbalovém hřišti v Helvíkovicích včetně prostranství – 28. až 30.6.2013.

POZVÁNKA

**na 19. veřejné zasedání
Zastupitelstva obce Helvíkovice,**

které se koná v pondělí 8.4.2013 od 18.00 h
 v sálku OÚ.

Program: Hospodaření, majetek obce

Upozornění na místní poplatky:

Poplatek za odpady za rok 2013 ..... 450 Kč
za 1 občana hlášeného k trvalému pobytu, dlouhodobě žijícího cizince nebo za rekreační chalupu, splatný do 30.6. 2013

Poplatek za psa za rok 2013 ..... 100 Kč
za 1. psa, 200 Kč za každého dalšího psa jednoho majitele, byl splatný do 28.2.2013

Předplatné na Helvíkovický zpravodaj na rok 2013 ..... 60 Kč
za 6 výtisků, bylo splatné do 28.2.2013

Žádáme majitele psů a odběratele zpravodaje,
kteří ještě neuhradili stanovený poplatek, aby tak učinili nejpozději do 10.4.2013.

INFORMACE

o povolování kácení stromů samostatně stojících mimo les na území naší obce

Za posledních 10 let od roku 2002 do konce roku 2012 bylo v naší obci vydáno povolení ke skácení 237 vzrostlých stromů, jejichž obvod kmene ve 130 cm od úrovně terénu byl větší než 80 cm a to formou vydání rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) a § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Z tohoto počtu bylo 119

stromů skáceno z popudu obce, správy a údržby silnic apod. Celkem se jednalo o 44 lip, 10 jasanů, 45 topolů, 1 dub, 4 smrky, 3 olše, 10 jírovců a 2 třešně. Na žádost občanů bylo povoleno za uvedené období skácet 118 stromů. V tomto počtu byla převaha jasanů a dále několik lip, olší a modřinů. Současně za uvedené období obec vysadila 260 ks stromů a keřů (olše, habry, třešně, smrky) a u všech vydaných rozhodnutí pro občany byla nařízena náhradní výsadba. *MVDr. Šalanský*

Dotaz našeho občana

1. Čí je pozemek (původní označení p.p.č. 1547/1) u trati před č.p. 21 Helvíkovice? Jde o roznášení bodláčí do okolí. Připomínám článek ze Zpravodaje č. 5/2011 podepsaný P.Š. o údržbě pozemků!

2. Územní plán obce Helvíkovice obsahuje zřízení průmyslové zóny v lokalitě u střelnice. Jde o ornou půdu na rovině čítající desítky hektarů. Žádám o vyjádření zemědělské komise při obecním úřadě k tomuto kroku. Jde i o problematiku příjezdové komunikace.

Krejčí Karel, Helvíkovice č.p. 21

Odpověď starostky obce

K otázce č.1 uvádím, že článek ve zpravodaji č. 5/2011 opravdu upozorňuje všechny majitele pozemků k pravidelné údržbě svých pozemků, samo-

zřejmě se to dotýká i Obce Helvíkovice. Uvedený pozemek se nachází v území, které procházelo pozemkovými úpravami a právě od této doby má Obec Helvíkovice ve vlastnictví pozemek nově označený p.č. 5004 v k.ú. Helvíkovice. Uvedený pozemek se nachází v těsné blízkosti železniční dráhy v nedostupných podmínkách pro údržbu mechanizací. Nepamatuji si, že by v minulosti byl původním majitelem udržován. V letošním roce Obec Helvíkovice zajistí údržbu tohoto pozemku. Obec vlastní spoustu pozemků malých, větších a každý z nás se může podílet svými silami na jejich údržbě, pokud mu není lhostejné okolí své nemovitosti nebo pozemku.

Otázka č.2 byla položena zemědělské komisi při obecním úřadě, která neměla schůzku od minulého veřejného zasedání Zastupitelstva obce Helvíkovice a právě na něm bylo domluveno, že písemně položené otázky našeho občana budou zodpovězeny v nejbližším čísle Helvíkovického zpravodaje. Proto si dovoluji na ně zodpovědět osobně. Průmyslová zóna vychází ze schváleného a vydaného územního plánu. Toto vymezení ploch navazuje na průmyslovou zónu Žamberka, na plánovaný obchvat dopravy silnice I/11 a blízkost silnice II/312. Kdokoliv z občanů, ale i vlastníků takto vymezených pozemků mohl vznést připomínku při veřejném projednávání územního plánu. Jedná-li se o nově vznikající územní plán, tato lokalita bude přenesena i do něho.

Jana Kolářová

Program rozvoje obce (PRO) Helvíkovice na období 2013–2018

V minulém čísle Helvíkovického zpravodaje jste byli informováni o začátku tvorby našeho nového

PRO. Ve zpravodaji byl vložen anketní lístek, který obsahoval na jedné straně dotazy věnované rozvoji naší obce. Tento dotazník jste mohli i elektronicky vyplnit na webových stránkách obce. Po prodloužení uzávěrky bylo odevzdáno celkem 34 vyplněných dotazníků. Všem, kterým není lhostejný osud naší malebné obce, děkuji za jejich odpovědi, které budou zohledněny jako důležité východisko pro tvorbu návrhové části PRO. Ta bude tvořena v rámci vytvořené pracovní skupiny (PS). Také jsem potěšena, že lidé mají zájem pomáhat a proto prosím neznáme dobrovolníky, aby se kdykoliv přihlásili k pomoci.

Strategický dokument PRO, který realizujeme s dalšími 7 pilotními obcemi Pardubického kraje, se vyvíjí dle předpokládaného harmonogramu, se zástupci ostatních obcí jsme se sešli k hodnocení a bilančování vývoje dokumentu. Členové naší pracovní skupiny PRO byli seznámeni na první schůzku, byl jim představen projekt, nastíněn další vývoj prací, schůzek a přípravení námětů pro samotné veřejné projednávání, které proběhne zřejmě v měsíci květnu (termín bude upřesněn na vývěsce u Konzumu). V předstihu schůzky všem členům PS byla zaslána pracovní verze analytické části PRO. Dalším bodem schůzky bylo zamyšlení a jednotlivé bodové ohodnocení slabých a silných stránek naší obce popřípadě doplnění o další. Výsledek prvních pěti silných a slabých stránek je představen zde:

<i>Silné stránky obce</i>	<i>Slabé stránky obce</i>
1. <i>Nový územní plán (konec r.2013)</i>	1. <i>Špatná bezpečnost u silnice I/11, která prochází středem obce - nevyhovující přechody pro chodce, rychlost</i>
2. <i>Kvalitní a nové vybavení mateřské školky</i>	2. <i>Intenzivní zemědělská činnost v obci (převládá kukuřice) - dochází ke splavování ornice a k erozi půdy</i>
3. <i>Dlouhodobě vyrovnaný rozpočet obce</i>	3. <i>Lokální problémy v oblasti živ.prostředí ve vybrané části obce - eroze půdy, povodně, zhoršení ovzduší v zimním období</i>
4. <i>Výhodná poloha obce v blízkém zázemí města Žamberk</i>	4. <i>Nedořešené majetkové poměry (pozemky x budovy na nich postavené)</i>
5. <i>Nová kanalizace v obci (rok 2013)</i>	5. <i>Povinnost splácení dvou úvěrů z minulosti</i>

Dále mi dovozte vás seznámit se základními výsledky vyplněných dotazníků. Dotazovaným se nejvíce líbí na naší obci: blízkost přírody, kulturní a společenský život, klidný život, dobrá dopravní dostupnost a vzhled obce. Co se nelíbí na naší obci: Nezájem lidí o obec, špatné vztahy mezi lidmi, nedostatek pracovních příležitostí. Celý výsledek dotazníkového šetření bude vyvěšen na vývěsce u Konzumu a na webových stránkách obce.

Jana Kolářová, starostka

ZE ŽIVOTA V OBCI

Děkujeme všem občanům, kteří přispěli na sbírku použitého ošacení a jiných potřeb pořádanou obecním úřadem ve prospěch Diakonie Broumov v březnu l.r. Sebralo se velké množství věcí, které zcela jistě pomohou potřebným. VD

Ohlédnutí

V uplynulém období se uskutečnilo mnoho kulturních akcí. V měsíci lednu mohly děti závodit na bobech. Začátek února byl věnován bezpečnosti a souvisejícím tématům s provozem na pozemních komunikacích na besedě s odborníkem, další den jste byli zváni na třetí masopustní rej masek i nemasek, kterým počasí přálo při obchůzce obcí ze Skály. Celý průvod doprovázelo koňské spřežení na konečnou stanici k budově OÚ. Na sálku byly přichystány zabijačkové dobroty a k poslechu i tanci hrála hudba. Na poslední únorový víkend byl naplánován dětský pyžamový ples, děti si zasoutěžily, zadováděly i zatancovaly. Mezi tradiční březnové akce patřila Josefovská zábava, škoda jen, že přišlo málo návštěvníků ke zhlédnutí nevšední pohádky, další lákadlem byla zaručeně dobrá hudba k tanci i poslechu z nedalekého Letohradu. Dal-

ším dnem pokračovala zábava na sále U Jelena pro děti, které odcházely s nezapomenutelným zážitkem. V předvelikonočním čase jsme mohli navštívit a zhlédnout inspirace výzdoby se zakoupením drobností pro zpříjemnění velikonočních svátků.

Všem pořadatelům akcí patří veliký dík za to, že v dnešní době dobrovolně věnují spoustu času přípravám a uskutečnění akcí pro širokou veřejnost.

Jana Kolářová

PYŽAMOVÝ PLES

MŠ spolu s PP Helvíkovice pořádala DĚTSKÝ PYŽAMOVÝ PLES dne 24.2.2013 na sálku OÚ. Poděkování patří všem, kteří se podíleli na organizaci, pečení cukroví (PP) – moc chutnalo!, úklidu. Za zajištění hudby R. Koukolovi. Celkem se zúčastnilo 40 dětí a 40 dospělých. Za tombolu děkuji všem rodičům z mateřské školy, Mgr.E.Adámkové-Léčárně LAURA, D. Smetanové, p. Peterkovi - velkosklad nápojů v Helvíkovicích, Vl. Huškovi.
A. Janebová

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ KARNEVAL

MŠ pořádala dne 17.3.2013 v pohostinství u Jelena trochu netradiční DĚTSKOU KARNEVALOVOU SHOW. Pořadem provázel moderátor TV R 1 Jih - J.Fait. Dle fotografií na webových stránkách se děti dobře bavily a to je pro nás (pořadatele) nejdůležitější! Tombolu připravily členky KŽ, také domácí cukroví, které všem moc chutnalo.,, Jako od mojí babičky!“ (poznámek moderátor). Poděkování patří všem, kteří přispěli do tomboly a tím rozzářily očička všem přítomným dětem. Moc díky! Celkem se zúčastnilo 47 dětí a 50 dospělých.
A. Janebová

**SDH Helvíkovice děkuje sponzorům
za dary do tomboly na Josefovské zábavě.**

ZÁVODY NA BOBECH

28.1.2013 pořádala mateřská škola závody na bobech. Děkuji všem rodičům, kteří přišli podpořit svoje děti při závodech. I když se nás nesešlo mnoho, legrace jsme si užili dost. Také děkuji P.Čermákovi za pomoc při organizaci závodů.

A.Janebová

Také velké poděkování patří našemu fotografovi - M. Duškovi - za jeho ochotu a také za rychlé uveřejňování fotografií na webové stránce.

Mílo, moc díky!

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

BLAHOPŘEJEME

našim spoluobčanům, kteří oslaví významná životní jubilea:

DUBEN 2013

Popová Magda	č.p. 124	76 let
Grygarová Jaroslava	č.p. 68	65 let
Zezulka Petr	č.p. 134	60 let
Kopecká Marie	č.p. 39	71 let
Matyáš Josef	č.p. 123	65 let
Jeništa Jiří	č.p. 10	76 let

KVĚTEN 2013

Chaloupková Oldřiška	č.p. 126	83 let
Dušek Miloslav	č.p. 104	75 let
Janušová Květoslava	č.p. 48	77 let
Pirkl Jan	č.p. 86	90 let
Knopová Anna	č.p. 55	73 let
Michalička Adolf	č.p. 115	71 let

VZPOMÍNÁME:

Dne 29.4. to budou 2 roky od úmrtí
paní **Růženy Kroulové**.

*Dvě léta už uplynula,
co nás navždy opustila
naše drahá maminka a
nám už navždy zůstává jen
na ni vděčná vzpomínka.*

Stále vzpomínají děti s rodinami.

Dne 13.5.2013 by oslavila
paní **Veronika Matyášová**
z č.p. 38 100. výročí narození.
8.3.1984 uplynulo
od jejího úmrtí již 29 let.

*Kdo jste jí znali, věnujte jí
společně s námi
tichou vzpomínku. Děkujeme.*

*Vrátá Matyáš
a sourozenci s rodinami.*

VD

Vítání občánků

V neděli 3. března 2013
v dopoledním čase jsme
slavnostně přivítali

**Tadeáška Hubálka,
Verunku Knopovou
a Marečka Andrše**

mezi občany Helvíkovic.
Zázemím pro rodiče s
dětmi a jejich rodinné
příslušníky se stal sálek
OÚ, který byl vyzdoben
a přizpůsoben pro tento
slavnostní akt.

Naším malým občán-
kům přejeme spokojený
a šťastný život plný zdra-
v, radosti, lásky a štěstí.

*Za Obec Helvíkovic,
Jana Kolářová*

*Nejhezčím polibkem začíná pohádka
a končí úsměvem malého dětátka.
To není pohádka, to už je život sám,
který tu pohádku připravil vám.*

SPORTOVNÍ TALENT

Sportovní talent se zrodil v Helvíkovicích. Blonďáček s dlouhými vlásky a velkým srdcem navštěvuje naši mateřskou školu a jsme na něho náležitě pyšní. Nikdo ani neví, s jakou pilí a radostí MARCELEK SVOBODA reprezentuje v lyžování naši malou vesničku. Když přinese do školky medaili s diplomem a očička mu září štěstím, i nás paní učitelky zaleje pocit štěstí z jeho úspěchů.

A nejenom MARCELEK, ale také jeho bráška MARIÁNEK. Skromní, hodní kluci - opravdoví sportovci. Jednou o Vás možná uslyšíme. Tak hodně úspěchů!

A. Janebová

MARCELEK

rok 2012

- 3. místo Říčky v Orlických horách
- 1. místo Petrovický slalom (České Petrovice)

rok 2013

- 3. místo Cena skřítky ostružníka (Ostružná - Jeseník)
- 1. místo Petrovický slalom (České Petrovice)
- 3. místo Velká cena Portášek (V.Úpa - Krkonoše)

MARIÁNEK

rok 2012

- 1. místo Petrovický slalom (České Petrovice)
- 4. místo Velká cena Portášek (Velká Úpa - Krkonoše)

rok 2013

- 1. místo cena skřítky Ostružníka (Ostružná - Jeseník)
- 1. místo Petrovický slalom (České Petrovice)
- 3. místo Velká cena Portášek (Velká Úpa - Krkonoše)
- 6. místo Jesenícký pohár - Annaberg

Zprávy z MŠ

Mateřská škola Helvíkovice dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) podle § 34 vyhlášeje

Z Á P I S

k docházce do mateřské školy v Helvíkovicích na školní rok 2013/2014, který se bude konat v úterý 21.5.2013 od 8 - 12 hodin v mateřské škole.

Žádosti o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok si vyzvedněte v mateřské škole. Úplata (školné) v naší mateřské škole činí 300 Kč za měsíc. TĚŠÍME SE NA VÁS!!!

A.Janebová - ředitelka MŠ

POZNAMENEJTE SI DO KALENDRÁŘE

Klub žen v Helvíkovicích zve širokou veřejnost všech věkových kategorií na

Z Á J E Z D

do **Krytého plaveckého bazénu**
v **Rychnově nad Kněžnou**
v **úterý 16.4.2013.**

Odjezd od OÚ v 16,15h.

Poplatek za vstupné do bazénu a dopravu:

Členky KŽ 50 Kč, ostatní 130 Kč.

Závazné přihlášky s úhradou poplatku do 11.4. na OÚ.

Výtvarný kroužek pořádá ve dnech
26. – 28. dubna 2013 (pátek – neděle)

VÍKENDOVKU S VÝTVARKOU

Místo konání: Liberk (u Rychnova nad Kněžnou) – bývalá fara – dřevěná kulturní památka. Spaní ve spacáku. Odjezd v pátek odpoledne, návrat v neděli odpoledne. Předběžná cena asi 350,- Kč zahrnuje ubytování, dopravu, stravu a materiál.

Program: výtvarné a rukodělné činnosti, hry, výlet. Pro školáky samotné anebo pro mrňousky s dospělým doprovodem. Je ještě několik volných míst, proto, má-li některý šikula zájem, nechtě se co nejdříve přihlásí u vedoucích.

Lída Matyášová

MŠ spolu s PP Helvíkovice pořádá tradiční

PROBOUZENÍ BROUČKŮ

v **pátek 19.4.2013 od 16 hodin.**

Sraz u mateřské školy.

Vstupné 20 Kč dospělí, 10 Kč děti.

Občerstvení zajištěno.

Na každého čeká malá odměna.

Těší se na Vás Ferda Mravenec, Brouk Pytlík,
Beruška a ostatní broučci.

V případě nepříznivého počasí sledujte plakáty.

A.Janebová

Výtvarný kroužek v Helvíkovicích vyhlášeje
SOUTĚŽ pro děti i dospělé na téma

DÁREK PRO MAMINKU

- z libovolného materiálu vyrobte něco,
co by mohlo potěšit vaši maminku -

*Výrobky dodávejte během dubna 2013
do klubovny nebo na obecní úřad.*

Připojte lístek se jménem autora a věkem.

Porotou budou účastníci Posezení s důchodci
na Den matek 12. května.

Slavnostní vyhlášení a odměnění nejlepších
nápadů proběhne za účasti paní starostky
ve středu 15. května.

Lída Matyášová

Klub žen v Helvíkovicích pořádá pro občany

CELODENNÍ ZÁJEZD DO POLSKA v sobotu 18. května, odjezd v 7,30 h od OÚ.

Na programu je krátká dopolední zastávka na trzích v Kudowa Zdroj a odpolední návštěva Města miniatur v Kowarech, kde si můžete prohlédnout přesné kopie zámků a budov města Dolnoślonska uprostřed květin, s českým průvodcem. Miniatury jsou vyráběné ručně v poměru 1:25.

Zájezd je vhodný a zajímavý i pro děti a mládež. Z tohoto důvodu je pořádán v sobotu. Každé dítě musí mít svůj pas.

Přihlášky se zaplacením zájezdu přijímá do 10. května paní Dittertová na OÚ v Helvíkovicích.

Cena pro členky KŽ je 100 Kč, pro jejich rodinné příslušníky 200 Kč, pro ostatní občany 250 Kč. V ceně je zahrnuto jízdné i vstupné do města miniatur. Se stravováním není počítáno. Zlaté na drobné občerstvení lze vyměnit na trznicích. Blíže informace dostanete v autobuse.

Kulturní výbor Obce Helvíkovice
připravuje na
neděli 12. května od 15. hodin

BESEDU S DŮCHODCI

Na programu je:

vystoupení dětí z MŠ, vystoupení dětí z tanečního kroužku, beseda se starostkou obce p. Kolářovou, kabaret u dobré pohody.

**K tanci, poslechu i zpěvu hraje
Mirek Černý, zpívá J. Strnadová**
Drobné občerstvení

Srdečně zvou pořadatelé

LGD Technika, TS ŽAMBERK s.r.o. a partneři pořádají

PŘEDVÁDĚCÍ AKCI v Žamberku

30. 4. – 1. 5. 2013, 9 - 17 hod.

- **zahradní technika**
- **komunální technika**
- **prodej okrasných rostlin a realizace zahrad**
- **zakázkové truhlářství**
- **spojovací a upevňovací materiál**
- **ukázka vozů Renault Logan...**
- **jízdní kola**
- **produkty z medu**
- **zoo koutek**
- **jízdy zručnosti**
- **program pro rodiny s dětmi**

AKCE! Sleva na zahradní techniku 10%

Vítání prvního MÁJE

**ZIMNÍ STADION
ŽAMBERK**

NÁZORY A ZAJÍMAVOSTI

TŘÍDĚNÍ ODPADŮ A OBALY TETRA PAK

Téměř všichni jsme jistě zaznamenali, že nakládání s odpady je třídění obalů od mléka a různých dalších nápojů souhrnně pod názvem nápojové kartony Tetra Pak. Naskytá se otázka, odkud vůbec tyto obalové kartony pocházejí, jaký je jejich „životopis“. Z dostupných informací lze zjistit, že se nejedná o jen tak obyčejnou krabici a že vývoj těchto obalů má svou historii.

Zemí zrození této revoluční novinky ve světě obalů je Švédsko. Ve 40. letech minulého století spoluzakladatel a zakladatel firmy Akerlund a Rausing, pan Ruben Rausing přišel s myšlenkou vyvinout papírový obal, tehdy především na mléko, který by byl levný a dokázal konkurovat nebalenému mléku a mléku v lahvích. Do té doby se tato společnost zabývala vývojem a výrobou papírových obalů na suché potraviny. Dnešní název původní firmy známe pod pojmem Tetra Pak. V roce 1943 začaly laboratoře firmy Akerlund a Rausing pracovat na vývoji papírového obalu na mléko. Prvním tvarem, který se dal vyrobit jednoduše z role papíru by čtyřstěn (tetrahedron s trojúhelníkovými stěnami). Rausing vycítil potenciál, který se v kontinuálním plnění obalů skrývá a 27. března 1944 zažádal o registraci patentu. Stále však zůstávala nevyřešena otázka, jak zamezit při plnění přístupu vzduchu k mléku, aby se rychle nekazilo. Nakonec byl počátkem 50. let (v roce 1952) zaveden způsob plnění podobný narážení uzenin. Tento rok znamenal konec éry skleněných lahví a igelitových sáčků. Během dalších pěti let byla ve světě vyrobena jedna miliarda kartonů Tetra Pak s mlékem a dalšími mléčnými výrobky. Po roce 1969 došlo ke zdokonalení obalových fólií s tenkou hliníkovou vrstvou a zavedení vysokotepebného UHT ohřevu mléka. UHT ohřev (ultra heat treatment) s teplotou do 135°C po dobu 1-2 vteřin zaručuje zničení veškerých bakterií a skladovatelnost mléka pak činí až 6 měsíců bez chlazení. Toto aseptické balení mléka je dodnes potravinářskými technologiemi označováno za největší pokrok od dob Luise Pasteura. Klasická pasterizace mléka pracuje s teplotami 72-85° zpravidla po dobu 20 vteřin. Vzhledem k diskuzi, řešící nezdorovost UHT mléka, která není o ničem jiném, než o tom, že toto mléko neobsahuje tuk a vitamíny rozpustné v tucích, byla v poslední době vyvinuta metoda ELS. Tento šetrný postup ošetření mléka (extended shelf life, volně přeloženo - delší životnost) na regále zaručuje trvanlivost v chlazeném stavu po dobu 14 dnů.

Vraťme se však k samotnému třídění těchto odpadů. Podle údajů firmy Tetra Pak ČR je u nás do těchto obalů baleno 51% mléka a spotřeba trvanlivého mléka roste. Patříme však v evropském měřítku k podprůměrným konzumentům mléka se spotřebou 48,8 l na osobu za rok. Obaly jsou recyklovatelné ze 75%, jsou vyrobené z obnovitelného zdroje, tj. dřeva. Společnost do budoucna uvažuje o výrobě obalů se 100% recyklovatelností. Naše republika spolu s Belgií, Rakouskem, Německem a Nizozemskem patří k pěti nejzodpovědnějším státům co do třídění klasických odpadů. V třídění nápojových kartonů zatím zaostáváme. Z celkového objemu přes 17 tisíc tun vyprodukovaných nápojových kartonů se jich u nás do recyklace v loňském roce dostalo pouze 19%. Ve speciálních oranžových pytlích tedy skončí pouze každá pátá „krabice“.

Dr. Šalanský

SDH Helvíkovice uskuteční v pátek 26.4.2013 od 16 hod.

SBĚR STARÉHO ŽELEZA PO OBCI.

**Připravte nepotřebné železo před svůj dům, k cestě
a nahlašte tuto skutečnost na OÚ do 25.4.**

CO S NIMI, KDYŽ DOSLOUŽÍ?

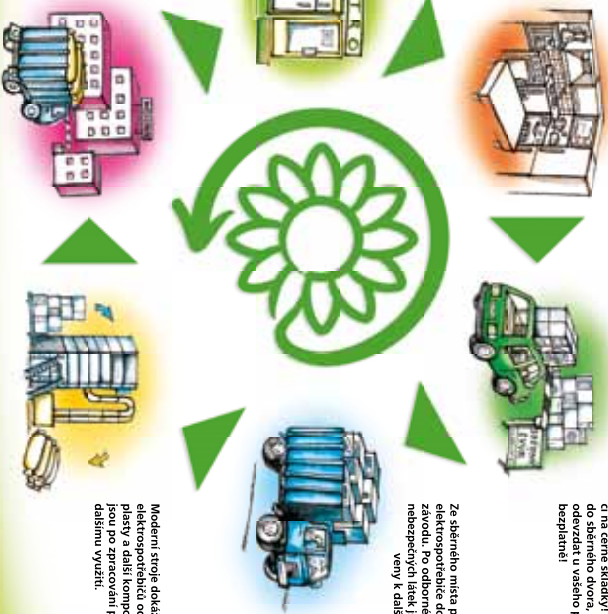
SBĚR A RECYKLACE VYSLOUŽILÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ

Elektrospotřebiče jsou nezhodnými výrobky, které se již nepoužívají a nemohou sloužit. Je vše v pořádku, ale co s přístroji, která nepepe, lednicí, která nechladí, mláskem, který neředí, či vrtáčkou, která nevrátí?

Z obchodu se zařít dostanou do vašich domácností. Ideální není, když již dosloužily a přestávají sloužit, ale do sběrných dvířek.

Nové domácí elektrospotřebiče, například výrobky na jejíčiz výrobu byly využívaly suroviny ze spotřebičů vysloužilých, se blízkou v novém designu v prodejnách elektro.

Získané suroviny (kovy, plasty aj.) jsou materiálem k výrobě nových elektrospotřebičů. A tak z recyklačního proudu do výrobního závodu.

Nevyhazujte je do popelnice či do odpadního koše, ale přiveďte je do sběrného dvířka, nebo je můžete odevzdat u vašeho prodejce – a to bezplatně!

Ze sběrného místa putují vysloužilé elektrospotřebiče do specializovaného závodu, po odborném odstranění nebezpečných látek jsou připraveny k další recyklaci.

Moderní stroje dokážou z vysloužilých elektrospotřebičů získat plasty a další komponenty, které jsou po zpracování připraveny k dalšímu využití.

Aby to vše dokonale fungovalo, je třeba, aby tento koloběh elektrospotřebičů někdo řídil. Proto je tu kolektivní systém ELEKTROWIN.

Velké spotřebiče
pračky, mýčky, sušičky, el. sporáky, ...

Chlazení
chlazení, mrazničky, přenosné chlazení, mrazáky, výšepní zařízení s chlazením medvědí, ...

Střední spotřebiče
mikrovlnné trouby, vysavače, digestoře, parní čistíče, pečicí zařízení do 10 kg, ...

Malé spotřebiče
zeňičky, fénové hruče, kávovary, fény, holící strojky, kuchyňské robory, pýchované konvice, ...

Nářadí, hobby, dílna, zahrada
pily, vrtáky, brusky, řezáčky, aku šroubováky, el. sekačky, el. nůžky na živý plot, krovinořezky, ...

**CHRAŇME SPOLEČNĚ
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ!**

VELIKONOCE

K svátkům jara patří Velikonoce, se kterými jistě máte spjato malování vajíček, pečení beránků, mazanců a jidášů. České Velikonoce charakterizuje živá tradice - „velikonoční pomlázka“. Je to obyčej, kdy chlapi obcházejí domy s pomlázkou spletenou z vrbového proutí a zdobenou stuhami. Pomlázka je symbol předávání síly, zdraví a svěžesti (omlazení). Šlehány jsou dívky a ženy, aby byly zdravé, veselé a pilné. Odměnou za pomlázku jsou malovaná vajíčka.

*NAMALUJEME VAJÍČKA,
UPEČEME BERÁNKY,
PŘEČTEME SI POHLEDNICE,
CO NÁM PŘÍŠLY DO SCHRÁNKY.*

*VYZDOBÍME DOMEČEK,
DOBROT PLNÝ STOLEČEK.
TO JSOU ZASE PO ROCE,
VESELÉ VELIKONOCE.*

*Příjemné prožití jarních svátků
vám přeje kolektiv MŠ.*

NĚCO O VELIKONOCÍCH

Tak nevím, jestli už není pozdě, abych vám tu vyprávěl něco o Velikonocích. A proč? No to je zjevné. V naší obci totiž vychází zpravodaj vždy na začátku sudého měsíce, což v tomto případě znamená duben a dříve, než druhého to být nemůže, protože prvního je svátek. Velikonoční pondělí. Což jste si dozajista všimli. A jen tak mimochodem, připadá mi to jako dobrý vtíp. Vždyť 1. dubna je „APRÍL!“ Tedy den šprtouchlat, přihloupých vtípků a uvádění těch druhých do situací pokud možno trapných, trapnějších a nejtrapnějších. A myslím, že to stupňování plně odpovídá prožitkům postižených. Ale když se na to podíváte trochu s nadhledem, zajistě si všimnete, že i ten obyčejný kalendář si dělá vlastně z lidí bláznů, když spojí dva takové dny dohromady.

Ale abych se vrátil k tématu. Velikonoce! Vzpomínám si, že když jsem byl školou povinný, znamenaly pro mě Velikonoce příjemné pondělí volno a povinné, tak trochu trapné koledy s následným, většinou ne zcela jemným, mlácením mých

nejbližších, tedy sestřiček a maminky a následně, spolu s tatínkem, cesty k sousedům a známým za týmž účelem. A že on si to dokázal užít daleko víc než já jsem pochopil až mnohem, mnohem později. Až tehdy, když mi přibyla léta a takové cesty čekaly i mne.

Musím přiznat, že v pozdějším období se pro mě Velikonoce staly, to již ovšem bez tatínka, něčím jiným. Staly se časem dopoledního toulání po naší čtvrti společně s mým nejlepším kamarádem s jediným cílem. Smět se beztravně dotknout té, do které jsme byli právě oba beznadějně zamilováni.

Až později jsem zjistil, že Velikonoce nejsou jen Velikonoční pondělí, ale že existuje také jakási Velikonoční neděle a Zelený čtvrtek a .. a tak, co kdybychom si o Velikonocích chvíli povídali i přesto, že letos jsou už za námi?

Rád bych totiž, abyste se o Velikonocích dozvěděli, stejně jako já při hledání podkladů k článku, alespoň pár, vám dosud neznámých nebo již dávno zapomenutých informací.

A čím začít? Začneme jednoduše Velikonoce. Mám na mysli jejich název. Podle toho, co jsem zjistil je název odvozen od Velké noci. Tedy noci, kdy podle katolíků, ukřižovaný Ježíš vstal z mrtvých.

Ale stejně si myslím, že pro většinu lidí zůstávají Velikonoce těmi původními pohanskými svátky, které slavili již staří Slované. V těch dávných dobách byly a myslím, že dodnes jsou a to i pro mě osobně oslavou slunovratu, tedy jarní rovnodennosti, svátkem jara a oslavou zániku zimy. I když letos na to počasí zrovna nevypadá, že?

Velikonoce však nejsou žádným pohanským svátkem. Jsou svátkem ryze náboženským. A pro křesťany jsou Velikonoce oslavou ukřižování a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Jsou pro ně nejvýznamnějším svátkem liturgického roku.

Ale chtěl bych se zmínit o tom, že i když je Evropa našťestí stále ještě křesťanská v České kotlině věřících mnoho není. Podle výsledků sčítání obyvatel se k náboženství hlásí ani ne dvě desítky procent obyvatel. Což není mnoho, když si to srovnáte například s takovým Německem, kde je to jen o trochu méně než padesát procent a na Slovensku dokonce šedesát. To jen pro zajímavost.

Když mluvíme o Velikonocích je důležité vědět, že jsou svátkem pohyblivým. Tedy, že nemají pev-

ně stanovené datum jako Vánoce, ale jejich datum se určuje podle měsíčních fází. Překvapující, že? Ono to sice zní složitě, ale je to jednodušší než se zdá.

A teď trochu historie. V prvních stoletích našeho letopočtu nepanovala jednotna v otázce kdy má být slaveno ukřižování a zmrtvýchvstání Krista. Teprve v roce 325 na Prvním nicejském koncilu bylo potvrzeno pravidlo konat křesťanské Velikonoce první neděli po prvním jarním úplňku. Tedy po 21. březnu.

Ale datum jarní rovnodennosti má jednu potíž. Astronomická rovnodennost není pokaždé 21. března. Také se pohybuje. A může se lišit až o dva dny. Vždyť například letos připadla na 20. března. A proto byla církví jarní rovnodennost „úředně“ stanovena. A to podle gregoriánského kalendáře na 21. března. Z toho vyplývá, že Velikonoční neděle, která je rozhodující pro stanovení Velikonoc může být kdykoli mezi 22. březnem a 25. dubnem.

Ale například pravoslavná církev slaví Velikonoce zpravidla o týden později. A proč? Protože používá k výpočtu jiný kalendář. Juliánský. A hned tu jsou otázky. Proč jsou používány kalendáře dva? A co to je juliánský a gregoriánský kalendář? Bohužel je to na delší povídání a tak se vám to pokusím vysvětlit v některém jiném článku.

Takže si to shrňme. Datum Velikonoční neděle se stanoví na první neděli po prvním jarním úplňku. Tedy po 21. březnu. Jednoduché ne? Ale nic na světě není úplně jednoduché a tak i stanovení data Velikonoční neděle má svá další pravidla:

- 1) pokud první jarní úplňk vyjde na neděli je Velikonoční neděle až za týden,
- 2) pokud by datum Velikonoční neděle vyšlo později než na 25. duben posune se o týden dopředu,
- 3) Velikonoční neděle nesmí být dvakrát za sebou v nejzazším přípustném datu. Tedy 25. dubna.

Tak vidíte, že ani tak to není nijak složité. A na kdy že vyjde Velikonoční neděle v roce 2014? .. Je to 20. duben. To znamená o tři týdny později než letos. A tak nás snad čekají opravdu jarní Velikonoce a ne jako ty letošní .. zimní. Brr.

A tak si můžeme už jenom přát, aby jaro bylo konečně jarní. A až nakonec skutečné jaro přijde, tak si ho užijme .. jarně. S třesněmi v zahradách,

kteřé se změní v bílé koule nekonečným množstvím vonících květů, s polem které zazáří jako světle zelený koberec položený od zastávky Na Skále k Dolům a přes silnici až k Houkovu. S vlaštovkami, které se vrátí ve stodole do starého hnízda, aby vyvedly mladé. S mladým srnečkem, který si přijde lehnout za dům pod jabloně poprvé bez rodičů. Se starým známým krtkem, který bude dělat co může aby se ze zahrady stala, jako každý rok, pro sekačku překážková dráha. Se šeriky, jejichž květy se z malých kuliček rozvinou do bílých nebo fialových stvolů a každé ráno skrz otevřené okno provoní svou těžkou vůní kuchyň.

Starí Římané měli jedno rčení - „Carpe diem“. Což znamená něco jako – užijte dne. A tak si užijte jara. Ale ne ve smyslu toho rčení, které říká, že je třeba užít si dne, protože žádný zítřek už být nemusí. Já to rčení chápu jinak. Užij si dne, který žiješ, aby sis zítra mohl říct, že jsi ho nepromarnil. A toto rčení se klidně dá vztáhnout i na celý člověčí život, ne? A tak žijme život tak, aby až se na konci ohlédneme, každý z nás mohl s trochou hrdosti říct, že svůj život nepromarnil.

Láda Martínek

Klub žen a myslivecké sdružení DUBINA
připravují tradiční

Pálení čarodějnic a stavění máje

**30. dubna 2013 od 18 hodin
v parčíku za Obecním úřadem
v Helvíkovicích**

*Přijďte se společně pobavit a ochutnat letos poprvé
grilovaná kuřata a jiné občerstvení.*

ROK 2013 PŘINESE POSLEDNÍ VÝZVU V TOMTO DOTAČNÍM OBDOBÍ

Poslední výzva v dotačním období let 2007 – 2013 bude v MAS ORLICKO realizována na jaře roku 2013. A protože nové dotační období bude pro žadatele otevřeno nejdříve v roce 2015, radíme všem zájemcům o dotaci, aby neváhali a využili poslední vyhlášenou výzvu.

Předběžný příjem žádostí 22. – 26. 4. 2013.

Kdo tedy bude moci předložit v poslední výzvě své žádosti o dotaci a na jaké projekty?

Fiche 5

Podpora zemědělského podnikání

Vhodní žadatelé:

- fyzické a právnické osoby, které podnikají v zemědělské výrobě

Podporované aktivity:

- investice do staveb, technologií a další techniky a vybavení pro živočišnou výrobu, ovocnářství, pěstování zeleniny, zahradnictví a prodejní technologie produktů zemědělské prvovýroby

Maximální doporučená výše dotace:
250 000 Kč

Předpokládaná alokace: 2 167 544 Kč

Fiche 1

Podpora obcí

Vhodní žadatelé:

- obce dle zákona o obcích

Podporované aktivity:

- zajištění dobré dopravní dostupnosti, kvalitní technické infrastruktury a přívětivého vzhledu obcí, jako základního předpokladu kvalitního života na venkově, rozvoje podnikatelských aktivit

Maximální doporučená výše dotace:
nestanovena

Předpokládaná alokace: 4 020 000 Kč

Fiche 8

Podpora podnikatelů v cestovním ruchu

Vhodní žadatelé:

- fyzické a právnické osoby, které podnikají v zemědělské výrobě
- nezemědělské podnikatelské subjekty, které podnikají v oblasti cestovního ruchu
- nestátní neziskové organizace

Podporované aktivity:

- výstavba a modernizace malokapacitních ubytovacích zařízení (ubytovací zařízení, kempy, skupiny chat či bungalovů) a stravovacích zařízení, vybavení půjčoven sportovního vybavení, objektů a ploch pro sportovní využití

Maximální doporučená výše dotace:
300 000 Kč

Předpokládaná alokace: 1 938 799 Kč

Fiche 4

Podpora neziskových organizací

Vhodní žadatelé:

- nestátní neziskové organizace
- církve a jejich organizace

Podporované aktivity:

- stavební obnova a pořízení materiálně - technického zázemí v oblasti sociální a kulturní infrastruktury, vzdělávání, péče o děti, zdraví, sportu a volnočasových aktivit, např.: hřiště klubovny včetně vybavení

Maximální doporučená výše dotace:
150 000 Kč

Předpokládaná alokace: 1 097 607 Kč

UPOZORNĚNÍ, INZERCE

SDRUŽENÍ OBCÍ ORLICKO

Městské nám. 188
501 01 Orlicko

Tisková zpráva z jednání VH Sdružení obcí Orlicko dne 26.3.2013

Dne 26.3.2013 se v obci Těchonín konala letošní první Valná hromada Sdružení obcí Orlicko, poprvé pod vedením nového předsedy Orlicka pana Petra Fialy, starosty města Letohrad.

Předseda v úvodu informoval členy VH o naplňování jím avizovaných změn, když tou zásadní byla změna systému servisu sdružení, kdy došlo k centralizaci výkonu těchto činností pod jednu střechu. Manažera sdružení RNDr. Antonína Fialu doplnila účetní a administrativní pracovnice paní Simona Dudková.

Valná hromada projednala řadu důležitých bodů a především schválila rozpočet Orlicka na rok 2013 v celkové výši přes 11 mil.Kč. Rozpočet Orlicka je pokryt vedle dotačních prostředků na realizaci některých projektů zejména řádnými a mimořádnými příspěvky členských obcí, které byly schváleny.

Valná hromada Orlicka schválila a projednala zcela nový systém příspěvků členským obcím na pořádání různých kulturních, sportovních a jiných společenských akcí při významných výročích v obci. Orlicko na tyto aktivity každoročně vyčlení z rozpočtu částku 50 tis.Kč.

V neposlední řadě se valná hromada seznámila s řadou projektů, které bude Orlicko realizovat v tomto roce. K nejzajímavějším patří :

1) Provoz lyžařské běžecké oblasti Buková hora – Suchý vrch spočívající ve strojové úpravě lyžařských stop

větně provozu Informačního centra na Červenovodském sedle

2) Projekt Malé památky Orlicka jehož předmětem je již deset let postupná oprava malých památek - kapliček, soch, křížků atd. v regionu Orlicka

3) Studie protipovodňových a protierozních opatření v regionu Orlicka jejímž cílem je stanovení konkrétních ohrožení sídel Orlicka vlivem povodní a záplav a navržení způsobu odstranění těchto hrozeb

4) Dovybavení cyklotras a cyklostezek Orlicka, když obsahem projektu je vybudování cykloodpočívadla v Letohradě na Václavském náměstí a vybudování odpočívadla a zahradnické úpravy u cyklostezky Králíky –Červená Voda

5) Společný nákup elektrické energie a plynu a to ve spolupráci s regionem Lanškrounsko na komoditní burze.

Orlicko nezapomíná ani na svou propagaci a v letošním roce spatří světlo světa jednak nové DVD o Orlicku a jeho obcích, jednak DVD zaměřené na turistiku na koních.

Významnou aktivitou je hledání společných úspor (připravovaný společný nákup elektrické energie a plynu na komoditní burze), ale také např. rozšíření servisu a pomoci starostům, kdy své prezentace v rámci Valné hromady uskutečnily a své služby nabídly firma zabývající se mapovými portály i zástupce pojišťovacího makléře, který přítomným nabídl možnost prověření stávajících pojistných smluv obcí s vyhodnocením případných rizik a nedostatků.

Příští VH se uskuteční v úterý 25.6. v Písečné.

Petr Fiala, předseda Orlicka

**RUČNÍ MYTÍ
A ČIŠTĚNÍ
AUTOMOBILŮ**

- kompletní čištění interiéru a karoserie
- čištění sedacích souprav a koberců

Holub Libor
Javornice 178, 517 11
tel.: 605 844 577
e-mail: suzukac@seznam.cz

MALÍŘSKÉ A NATĚRAČSKÉ PRÁCE

- natěry střech, fasád, plotů
- malování bytů

Holub Libor
Javornice 178, 517 11
tel.: 605 844 577
e-mail: suzukac@seznam.cz

HELVÍKOVICKÝ ZPRAVODAJ č. 2/2013, XIV. ročník, dvouměsíčník. Vydává Obec Helvíkovice, registr MK ČR E 12731, telefon 465 612 527, e-mailová adresa: ouhelvikovice@orlicko.cz. Náklad 140 výtisků. Cena 10,- Kč. Uzávěrka tohoto čísla dne 28.3.2013, datum vydání 5.4.2013. Uzávěrka příštího čísla 30.5.2013, Helvíkovický zpravodaj č.3/2013 vyjde 7.6.2013. Příspěvky jednotlivých autorů jsou ponechány v původním znění a nejsou jazykově ani fakticky upravovány. Sazba a tisk: Tiskárna David Kerschbaum, Hluboká 140, Žamberk, tel. 465 613 578.